

Handläggare
Flor Luna
Telefon: 08-508 24267

Till
Stadsledningskontoret

Bilaga 14 – BM03

Utökad slåtter på Vårbergstoppen

Projektbeskrivning

Förvaltningen ansöker om 100 000 kr för utökad slåtter på Vårbergstoppen.

Vårbergstoppen är ett av de stora konstgjorda bergen skapade av schaktmassor från utbyggnaden av tunnelbanan under 1960- och 70-talen. Toppen stod färdig 1980, med 50 hektar bar mark och endast ett fåtal planterade träd. Därefter har toppens natur utvecklats fritt och fått höga naturvärden knutna till öppna och halvöppna gräsmarker.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stadsutveckling och medborgarservice

Bodholmsplan 2
Box 503
127 26 Stockholm
Telefon 08-508 24267
luna.flor@stockholm.se
stockholm.se

Bild 1. Föreslagna yta för utökad slåtter.

Inom Grönare Stockholm har en omfattande stadspark anlagts på och kring Vårbergstoppen under 2017-2020, som innefattat stora

satsningar på biologisk mångfald. Ca 10 000 pluggplantor av ängsblommor har planterats i ängsmarkerna. Inom projektet har en skötselplan för naturmarken tagits fram av Miljöförvaltningen, Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen. Skötseln handlar huvudsakligen om slåtter på och kring toppen.

Inom de ytor som pekas ut som halvöppen ängsmark finns stor utbredning av konkurrenskraftiga kärlväxter, huvudsakligen ryssgubbe *Bunias orientalis* och vallört *Symphytum*. De storväxta arterna missgynnar och kväver många av de mindre, hävdgynnade arterna och riskerar att på sikt skapa en minskad biologisk mångfald genom en artfattigare flora. För att motverka detta krävs utökad slåtter, genom slåtter med upptag tidigt på säsongen inriktad specifikt på de ytor med kraftig flora.

Förvaltningen avser utföra arbetet på samma sätt som övrigt slåtterarbete. Slåtter och upptag genomförs maskinellt eller manuellt beroende på markförhållanden.

Målbild

Ängsmark med tydliga inslag av buskar, slutna buskage och träd. Ytan rymmer såväl möjlighet för picknick, som varierade naturmiljöer.

- 75 % öppen mark, 25 % buskar och träd.
- En rik mångfald av blommande kärlväxter, träd och buskar över hela säsongen.
- Buskar och träd oregelbundet fördelade över ytan.

Bild 2. "målbild" för halvöppna ängsmarker i Vårbergstoppen (tyvärr med mycket överblommad ryssgubbe).

Nyttan för staden

En aktiv förvaltning av stadens gräsmarker är en förutsättning för att upprätthålla de höga natur- kultur- och rekreativa värden som är kopplade till dessa miljöer. Med de föreslagna åtgärderna förväntas bibehållna och på sikt ökade naturvärden knutna till ängsmarker.

Angelägenhet av åtgärderna

En viktig förutsättning för främjandet av biologisk mångfald är att kärnområden och andra ytor binds samman med väl fungerande spridningszoner. Inom stadsdelsnämndsområdet finns väl sammanhängande men smala spridningszoner för grönstrukturen inom och mellan stadsdelarna. Sambandet mellan Sätterskogen naturreservat och Bornsjökilen är svagt mellan Skärholmsdalen och söderut, men vid Vårbergstoppen och Vikingaberget finns ett större naturområde som bidrar till att kopplingen finns.

Förstärkning av ängsmarker i Vårbergstoppen förväntas stärka områdets roll som spridningssamband till Bornsjökilen. De storväxta arterna riskerar att på sikt försämra förutsättningar för en rik biologisk mångfald genom att hämma uppkomsten av en artrik flora.

Varför kan åtgärderna inte rymmas inom ordinarie budget

Förvaltningens tilldelade medel i driftsbudget för stadsmiljöverksamhet och parkdrift bekostar slätter vid ett tillfälle, men rymmer inte fler åtgärder på samma yta, vilket bedöms nödvändigt för att bibehålla och på sikt öka den biologiska mångfalden.